

ĆWICZENIA ZE SŁOWOTWÓRSTWA

1. Podane wyrazy wpisz w odpowiednie miejsca, ustalając, który wyraz jest podstawowy, a który pochodny.

słownik, słówko, słowny, słowo, słowniczek

.....
..... ->
-> ->

2. Dopisz wyrazy podstawowe. W wyrazach pochodnych oddziel formant od podstawy słowotwórczej.

.....-> złożenie

.....-> ćwiczenie

.....-> przeżyć

.....-> poćwiczyć

.....-> gorliwość

.....-> kominiarz

.....-> oddzielić

.....-> kominiarski

.....-> orzechowy

.....-> skreślić

.....-> prezenterka

.....-> skreślenie

3. W wyrazach pochodnych oddziel formant od podstawy słowotwórczej. Zapisz wymiany głosek.

krąg -> krążek

kropla -> kropelka

uśmiech -> uśmiezek

przewodzić -> przewodnik

cukier -> cukrowy

miesiąc -> miesięcznik

4. Od czasownika malować utwórz dwa wyrazy pochodne z przedrostkiem i dwa wyrazy pochodne z przyrostkiem.

z przedrostkiem z przyrostkiem

.....

.....

5. Zapisz wyrazy pochodne zawierające podane formanty.

-arz -anie

-owy prze-

-ek -ość

u- przed-

-uch -utki

6. Od podanych wyrazów utwórz wyrazy pochodne z formantem zerowym.(4pkt.)

przysiadać dźwigać

przekazać skrócić

zrzucić płakać

powrócić wybierać

7. Podkreśl wyrazy pochodne i wpisz je w odpowiednie miejsca.

dywan zamiar szkodliwy odebrać wybuch pomidor popis rozdać zapalnik
poszukiwacz poczekać zazdrościć

wyraz pochodny wyraz pochodny wyraz pochodny
z przedrostkiem z przyrostkiem z formantem zerowym

.....

.....

8. Utwórz odpowiednie wyrazy pochodne.

nazwa czynności nazwa wykonawcy czynności

pracć skoczyć

myć podróż

nazwa cechy nazwa urzędnika

uczciwy kopać

prosty podnosić

wyrazy zdrobniałe wyrazy zgrubiałe

brat nos

Ewa kot

9. Od podanych czasowników utwórz wyrazy pochodne, dodając właściwy przedrostek: z-, s-, lub ś-.

szargać -szargać hardzieć -hardzieć topić -topić
dziobać -dziobać siwieć -siwieć chłodzić -chłodzić
zielenieć -zielenieć sumować -sumować czyścić -czyścić szokować -szokować
dziczeć -dziczeć ciągnąć -ciągnąć

chrupać -chrupać handlować -handlować filmować -filmować

10*. Ustal liczbę wyrazów pochodnych (podkreśl je), w których nastąpiły dwie wymiany głoskowe.

hałaśliwy, igielka, szkolny, dachówka, mleczny, orzeszek, wiosenny, leśny, wioślarz